

FORSKARPASS

PASS 13.00-15.30

Lokal

5 Paneldebatt: Interaktiv forskning 20 år

13.00-13.40 SIRa, Linköpings universitet och Tillväxtverket

Spår 1: Innovationslabb för samhällsförändring, utomhusrummets potentialer för kontorsarbete

6 Samhällsförändring genom innovationslabb?

13.50-14.55 Malin Lindberg, Luleå tekniska universitet, Malin Gawell, Södertörns högskola

StickUt Malmö – om (sam-)arbetets former och normer

Charlotte Petersson, Malmö universitet

7 Spår 2: Interaktiv designforskning, cirkulära praktiker, forskningsetik

13.50-14.20 Interaktiv designforskning: metoder, roller och erfarenheter

Ulrika Florin & Carina Söderlund, Mälardalens högskola

7 Cirkulär ekonomi – från teori till praktik

14.20-14.55 Maira Babri, Per Carlborg, & Sabina du Rietz, Örebro universitet

6 Utveckling av forskningsetik för interaktiv forskning

15.00-15.30 Erik Lindhult & Ulrika Florin, Mälardalens högskola

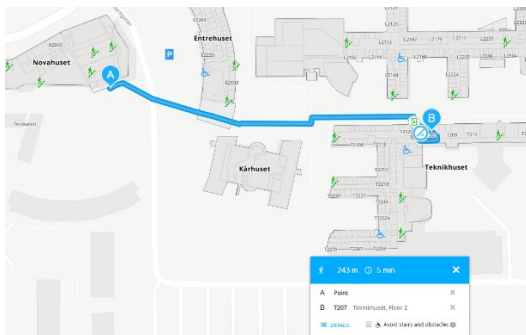
8 ULF - Samverkan för skola på vetenskaplig grund.

13.00-15.30 HELPASS: Paneldebatt och presentationer. Lokalen ligger i Teknikhuset. Fika serveras i lokalen.

SIRa

Swedish Interactive Research Association

Lokal 8 ligger i Teknikhuset.
Klicka på bilden för beskrivning.

Välkommen till
**FORSKAR
LOUNGEN**

Du hittar oss i anslutning
till Samverkanstorget

sIRa

Swedish Interactive Research Association

Interaktiv forskning 20 år

Paneldebatt

I interaktiv forskning utvecklas ny kunskap i nära samspel med praktisk verksamhet. Kunskapandet är ett gemensamt arbete mellan forskare och praktiker. Den kunskap som tas fram ska ha både samhällelig och akademisk relevans. Dessutom ska kunskapen ligga till grund för praktisk handling i syfte att förändra rådande förhållanden till det bättre.

Att arbeta med interaktiv forskning är en 20-årig tradition som idag finns inom många ämnen i Sverige. Panelen syftar till att ge en bild av var interaktiv forskning står idag, dess framtid, utvecklingsmöjligheter och utmaningar.

Medverkande:

- Göran Brulin
- Per-Erik Ellström
- Malin Lindberg

Paper/projektpresentatörer kommer även att ge kort ge sin bild av interaktiv forskning som en blänkare för efterföljande sessioner.

Innovationslabb för samhällsförändring, utomhusrummets potentialer för kontorsarbete

Samhällsförändring genom innovationslabb? Interaktiv kunskapsutveckling med Vinnova-finansierade projekt.

- *Malin Lindberg, Luleå tekniska universitet*
- *Malin Gawell, Södertörns högskola*
- *Truls Neubeck, Ideell Arena*

I denna studie presenteras erfarenheterna från interaktiv kunskapsutveckling med tio projekt som finansieras inom VINNOVAS utlysning ”Social innovation mot segregation – finansiering av innovationslabb för ökad inkludering” under perioden 2017-2019.

Utlysningen syftade till att etablera innovationslabb för utveckling och test av innovativa lösningar på aktuella samhällsutmaningar inom långtidsarbetslöshet, skolresultat, brottslighet, bostadssegregation, samhällsservice m.m.

Labben skulle vara **fysiska mötesplatser** där de som berörs av problematiken – t.ex. elever, arbetslösa eller boende – involveras i processen, tillsammans med aktörer från olika samhällssektorer.

Tio projekt finansieras inom utlysningen, som drivs i samverkan mellan offentliga, ideella och privata aktörer i Kiruna, Boden, Botkyrka, Ekerö, Tyresö, Södertälje, Norrköping, Borås, Göteborg, Angered, Tynnered, Partille, Lilla Edet, Lerum, Kungälv, Stenungssund och Tjörn.

1 Studien genomförs inom ramen för det kunskapsstöd som ges till projektledarna från samarbetsorganisationen Ideell Arena, tillsammans med forskare från Luleå tekniska universitet och Södertörns högskola samt konsulter från Fram och Anapest. I kunskapsstödet samlas forskare, konsulter och projektledare till regelbundna workshops, där tidigare kunskaper och metoder inom social innovation, projektledning, design och civilsamhälle utgör avstamp för gemensam reflektion om projektledarnas erfarenheter.

Mellan dessa workshops genomförs digitala enkäter bland projektledarna, med frågor om deras löpande erfarenheter och perspektiv. I studien tillvaratas erfarenheterna i en vetenskaplig analys av hur projektens innovationslabb är utformade, hur nya idéer och lösningar utvecklas, testas och sprids genom labben, samt hur dessa förväntas bidra till att hantera de samhällsutmaningar som adresseras.

Studien visar att projektens innovationslabb ofta etablerats i en fast fysisk lokal i en stadsdel, skola, ungdomshus eller liknande. Vissa turnerar dock runt mellan olika lokaler i kommuner, församlingar eller andra sammanhang. Denna variation avspeglar den mångfald av former som kännetecknar de ”sociala labb” som blivit allt vanligare i Sverige och internationellt för att hantera aktuella samhällsutmaningar genom samskapande processer. I projektens innovationslabb sker samskapande med invånare, immigranter, tjejer, studenter, forskare, tjänstemän m.fl., vilket överensstämmer med de sociala labbens generella funktion som gemensamma innovativa arenor.

De metoder som används för idéutveckling i innovationslabben är bland annat kreativa workshops, studiecirkelar, stadsvandring, match making, hackatons, designmetoder, normkritiska metoder och digitalisering.

Flera av dessa möjliggör en experimentell process med stegvist utforskande av utmaningar och utformning av potentiella lösningar, vilket tidigare studier visar är viktigt för att sociala labb ska kunna bidra till samhällsförändring. Exempel på idéer som hittills utvecklats i innovationslabben är en ny stödfunktion i skolan för elever, lärare och föräldrar, en innovationsfond, en caféverksamhet, textilverksamheter, stadsträdgård, folkkök, byggbrigader, samt en sektorsöverskridande expertgrupp om barnperspektiv.

Eftersom projekten kommit ungefär halvvägs i sin projekttid har inte alla nått fram till test eller spridning av idéerna, men planen är att det ska ske i form av prototyper, koncept, affärsmodeller, socialt företagande, studiebesöksverksamhet, rekommendationer m.m. Detta planeras ske antingen i labben eller i de miljöer där lösningarna ska kunna användas, samtidigt som tidigare studier understryker vikten av att de testas just i verkliga miljöer.

Referenser (i urval)

Andersson, L. Ernits, H., Stoltz Ehn A-K. (2018). *Från living labs till transition labs – en forskningsöversikt och kartläggning av innovationsmiljöer för hållbara städer*. Stockholm: VINNOVA.

Anheier, H. K., Krlev, G., Mildemberger, G. (red.) (2018). *Social Innovation: Comparative Perspectives*. Taylor & Francis.

Edvik, A. & Björk, F. (2016). Social change through temporary, short-term interventions – the role of legitimacy in organizing social innovations. I Andersen, L., Gawell, M., Spear, R. (red.). *Social entrepreneurship and social enterprises: Nordic perspectives*. New York: Routledge.

Gunnarsson, E., Hansen, H. P., Steen Nielsen, B., Sriskandarajah, N. (red.) (2015). *Action Research for Democracy – New Ideas and Perspectives from Scandinavia*. New York: Routledge.

Hassan, Z. (2014). *Social labs revolution: a new approach to solving our most complex challenges*. Berrett-koebler.

Westley, F., McGowan, K., Tjörnbo, O. (red.) (2017). *The evolution of social innovation – building resilience through transitions*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing

Efter passet vid 15 fortsätter diskussionerna i den interaktiva forskarloungen.

StickUt Malmö – om (sam-)arbetetsformer och normer

Charlotte Petersson, Malmö universitet

StickUt Malmö är ett kombinerat forsknings- och förändringsprojekt som bedrivs i samarbete mellan Malmö stad och Malmö universitet, samt forskare från ytterligare fyra lärosäten.

Projektet syftar till att bidra till ett mer hållbart och innovativt arbetsliv genom att utforska det urbana utomhusrummets potential för (kontors-)arbete.

- Vad är möjligt att göra utomhus?
- Vad krävs för att det ska bli av och fungera?
- Hur upplevs det?

Dessa frågor ligger till grund för en lär- och forskningsprocess där drygt femtio deltagare från olika förvaltningar inom Malmö stad aktivt reflekterar över sina egna former och platser för arbete och testar att ta med olika typer av aktiviteter utomhus, under en femtonmånaders period och detta utforskande följs upp på flera sätt, löpande.

StickUt Malmö går nu mot sitt slut och här på HSS kan de initiala forskningsresultaten (för första gången) presenteras och därutöver kommer ett antal metodmässiga och organisatoriska utmaningar att lyftas och diskuteras, vad gäller den interaktiva forskningens villkor och potential.

Efter passet vid 15.00 fortsätter diskussionerna i den interaktiva forskarloungen.

StickUt Malmö är ett kombinerat forsknings- och förändringsprojekt som bedrivs i samarbete mellan Malmö stad och Malmö universitet, med stöd av Europeiska socialfonden.

Interaktiv designforskning: metoder, roller och erfarenheter

Ulrika Florin & Carina Söderlund Mälardalens högskola

Detta bidrag diskuterar vad interaktiv forskning kan vara inom designforskningsområdet, med utgångspunkt ur exempel, erfarenheter och upplägg i projekt Vis´man, *Visual and spatial communication in management from users’ perspectives*. Vi reflekterar särskilt över relationerna: metod-roll-resultat. Vis´man är ett KK-finansierat design- och forskningsprojekt som undersöker visualiseringens roll inom Visual Management, tillsammans med användarna i deras kontexter.

I interaktivitet med användarna utvecklas befintligt design- och kunskapsläge i de verksamheter som ingår. I detta bidrag analyserar vi och förmedlar upplägg, exempel och erfarenheter ur projekt Vis´man, samt reflekterar över deltagarnas grad av involvering, deras perspektiv och roller inklusive metoder för hur deltagandet kan gå till.

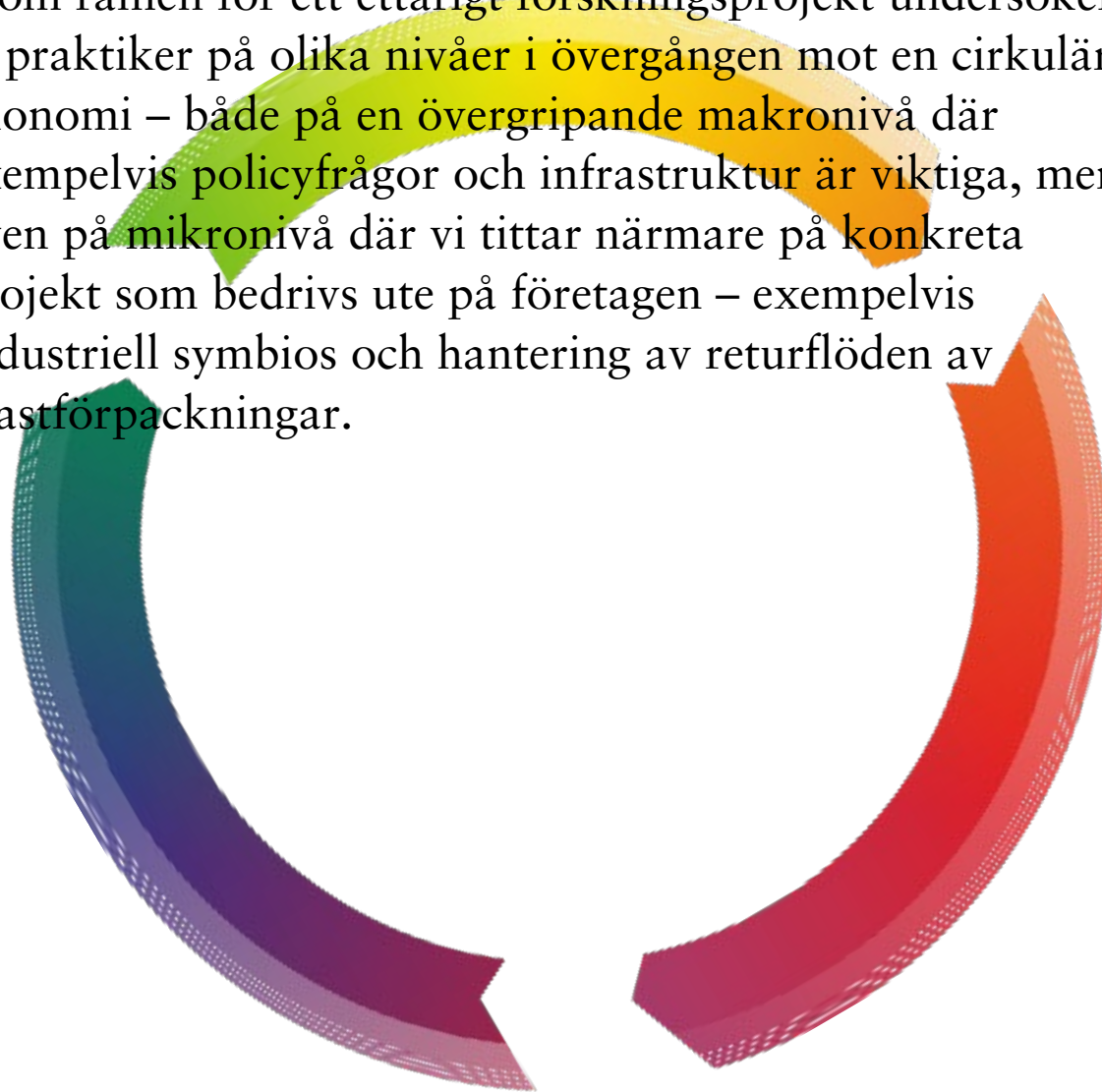
Centralt för interaktiv designforskning är att användare och andra parter involveras i studierna på olika sätt, eller med andra ord deltar i ett kollektivt designdrivet forskningsarbete. Ibland benämns detta användarinvolverande designanats eller designforskningsansats. Användarinvolvering kan ske i olika grad och deltagarna kan anta olika perspektiv och roller beroende på när i processen de deltar, och vad man kan tänka sig att deltagarna kan bidra med utifrån sin specifika erfarenhet. Deltagarnas roller har varierat under projektets gång. De har antagit till exempel rollen som empiriinsamlare, i detta fall någon som observerar i sin egen kontext och därmed har access till sammanhanget samtidigt som de bidrar med sin yrkeskompetens. De också har varit delaktiga i analysarbetet gällande det som är kontextspecifikt. Här kan man anta att just deras perspektiv bidragit med en kunnig blick på det som undersökts, vilket gällde förutsättningar och utveckling av problemformuleringar, där den mer specifika detaljkunskapen är central. De har samtidigt också varit mer klassiska informanter, det vill säga källor till empiriska data. Deltagarna/användarna har också fungerat som en slags assisterande formgivare, tillsammans med designforskarna, särskilt i de tidiga faserna av innovation- och designprocesserna. De har också fungerat som kvalitetsvärderare av delresultat som en del i en iterativ process. Med utgångspunkt i sin yrkeserfarenhet har de utvärderat olika versioner och steg i processen. I skrivandets stund är de medskapare i utvecklandet av olika designkomponenter inom sin användarkontext.

Cirkulär ekonomi – från teori till praktik

Maira Babri, Per Carlborg, & Sabina du Rietz, Örebro universitet

Framtiden är cirkulär – det innebär stora omställningar för företag, individer och samhälle. Skillnaden mellan den linjära ekonomin och den cirkulära är att resurser bibehålls inom systemet – och mängden sopor och avfall reduceras. Resurser används mer effektivt, under längre tid och för komplementära ändamål för att minimera exploatering av naturresurser.

Inom ramen för ett ettårigt forskningsprojekt undersöker vi praktiker på olika nivåer i övergången mot en cirkulär ekonomi – både på en övergripande makronivå där exempelvis policyfrågor och infrastruktur är viktiga, men även på mikronivå där vi tittar närmare på konkreta projekt som bedrivs ute på företagen – exempelvis industriell symbios och hantering av returflöden av plastförpackningar.

Utveckling av forskningsetik för interaktiv forskning

Erik Lindhult & Ulrika Florin, Mälardalens högskola

När kunskapsproduktion oftare sker genom samverkan i breda konstellationer, med aktörer från akademi och omgivande samhälle, måste också forskningsetiken utvecklas och kompletteras. Tyvärr har den utvecklingen halkat efter.

Syftet är att klargöra grunderna för en förnyad och kompletterande forskningsetik för interaktiv, samproducerande forskning, samt att föreslå en vidgad uppsättning generativa principer som stöder utvecklingen av denna transformation.

Fokus ligger vid relationella dimensioner och *alla* parter lika deltagande istället för att i huvudsak fokusera på hur en part (forskaren) behandlar *andra* berörda.

Vi presenterar här nio områden, som tillsammans med argument, fungerar som en grund för fortsatt utveckling av etiska principer, som kompletterar redan etablerade forskningsetiska normer.

Förslaget handlar om hur man kan skapa förutsättningar (utrymme) för alla aktörer i interaktiva forskningsprojekt, så att forskningen kan tillvarata fler erfarenheter och perspektiv. Förslaget innebär också ett erkännande av, respekt för, olika kunskapsformer; teoretiska, praktiska och erfarenhetsrelaterade, formella och implicita, vilket vi menar kan bidra till att säkerställa valida och användbara resultat. Arbetet ingår som ett kapitel i en kommande antologi som utges av SPARC, förening för deltagarbaserad aktionsforskning i Sverige, www.sparc.nu

Forskning i samverkan för skola på vetenskaplig grund

ULF - Samverkan för skola på vetenskaplig grund. Hur samordnar vi ULF för bästa spridning av kunskap?

Under paneldebatt fokuserar vi på frågan: hur utvecklar vi ULF försöksverksamhet så att det säkerställer överföring av kunskap mellan olika aktörer samt gynnar skolhuvudmän med olika förutsättningar. Deltagare: alla intresserade.

Inledande panel består av:

Lisbeth Torkildsen Gyllander, FoU chef, Landskrona kommun; Olle Bergh, verksamhetsutvecklare & ULF koordinatör, Uppsala kommun; Margareta Serder, vicedekan för samverkan, MAU, Anders Jönsson, vetenskaplig ledare för forskningsplattformen "Lärande i samverkan", HKr; Magdalena Taube (GU) och Lars Olsson (UU) – ansvariga för nationell samordning av ULF.

Debatt modereras av Elena Zukauskaitė, vetenskaplig ledare, FoU Skola. 50 min.

ULF (Utveckling, Lärande, Forskning) är en nationell försöksverksamhet som genomförs av Göteborgs universitet, Karlstads universitet, Umeå universitet och Uppsala universitet på uppdrag av regeringen. Under perioden 2018–2021 ska försöksverksamheten utveckla och pröva olika modeller för samverkan kring praktikinära forskning mellan universitet och högskolor och skolhuvudmän.

Välkommen till lokal 8.

Praktiknära forskningsprojekt – skola på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Presentationer 14.00-15.30

1. Ledning av fritidshemsverksamhet under utmanande förutsättningar

Presentatör: Åsa Liljekvist, Biträdande universitetslektor vid Uppsala universitet.

2. Didaktisk utvecklingsdialog på Öresundsgymnasiet

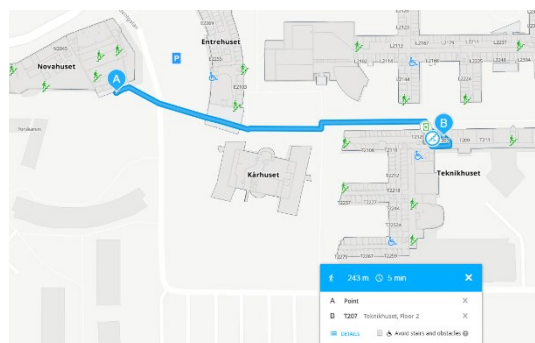
Presentatör: Lisbeth Torkildsen Gyllander, FoU chef, Landskrona kommun

3. Forska med skolan – när skolverkligheten kommer emellan

Presentatör: Petra Magnusson, universitetslektor och filosofie doktor i svenska med didaktisk inriktning, Högskolan Kristianstad

Välkomna till lokal 8 i Teknikhuset!

Klicka på bilden här för vägbeskrivning. Det står en beachflagga utanför entrédörren, ta sedan 1 tr. upp.

Kontakt: Elena Zukauskaitė, elena.zukauskaitė@kfsk.se | FoU Skola, Kommunförbundet Skåne, och SIRA